

Dwangbehandeling

Middelen en maatregelen

De regels die gelden voor het toepassen van een behandeling onder dwang staan beschreven in de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet BOPZ). Alleen wanneer u bent opgenomen met een inbewaringstelling of met een rechterlijke machtiging mag behandeling onder dwang worden toegepast. Mocht zich een gevaarlijke situatie voordoen die dwang noodzakelijk maakt, terwijl u vrijwillig bent opgenomen dan moet eerst een opname op grond van de Wet BOPZ worden aangevraagd.

Wat is een dwangbehandeling?

Dwangbehandeling is het zonder uw toestemming toepassen van het behandelplan. Dit is aan strikte voorwaarden verbonden en kan alleen tegen uw wil worden uitgevoerd als het noodzakelijk is om (dreigend) gevaar af te wenden. Een (dreigend) gevaar kan zijn: een gevaar voor uw eigen geestelijke of lichamelijke gezondheid of voor de gezondheid van anderen. Yulius probeert zoveel mogelijk te voorkomen dat een behandeling onder dwang moet worden toegepast. Wij zullen u echter altijd de reden uitleggen en met u overleggen.

Middelen en maatregelen, wat is dat?

Als dwangbehandeling in een acute noodsituatie wordt toegepast heet dat in de Wet BOPZ: toepassing van middelen en maatregelen. Er is een acuut gevaar ontstaan en het is noodzakelijk om snel in te grijpen. De Wet BOPZ kent vijf middelen en maatregelen. Middelen en maatregelen mogen maximaal zeven dagen duren. Soms maken wij vooraf afspraken met u over de toepassing van middelen en maatregelen in bepaalde situaties. Deze afspraken worden vermeld in het behandelplan. Indien u het hiermee eens bent, is er in feite geen sprake van een dwangmaatregel.

Voor korte of voor lange tijd

De wet maakt onderscheid tussen behandeling onder dwang voor lange tijd en het toepassen van noodmaatregelen voor korte tijd.

Dwangbehandeling voor langere tijd

Als de dwangbehandeling voor langere tijd noodzakelijk is, nemen wij dit op in uw behandelplan. Er is geen sprake van een acute noodsituatie maar van een (dreigend) gevaar dat gedurende langere tijd aanwezig is. Daarom kan de dwangbehandeling langer dan zeven dagen worden toegepast. De Wet BOPZ spreekt dan niet meer van middelen en maatregelen, maar van dwangbehandeling.

De vijf middelen en maatregelen

1 Separeren

Separeren is een intensieve vorm van afzondering. De separeer is een speciale kamer waaruit alles is weggehaald waaraan u zich zou kunnen bezeren. Er is een bed, beddengoed, een lamp en een schrijfbord. De kamer heeft een voorportaalje dat apart afgesloten kan worden. Hier bevindt zich het sanitair en heeft u de mogelijkheid om te telefoneren. Regelmatig komt er iemand bij u langs om te kijken hoe het met u gaat.

Yulius

VOOR GEESTELIJKE GEZONDHEID

2 Medicatie onder dwang

Omdat het bij middelen en maatregelen gaat om het overbruggen van een tijdelijke noodsituatie mogen nooit medicijnen worden toegediend die een langere werking dan zeven dagen hebben. Bij een dwangbehandeling kan dat echter wel.

3 Afzonderen

Afzonderen is vergelijkbaar met separeren, alleen gebeurt dit in een ander soort kamer. Een afzonderingskamer is een sober ingerichte eenpersoonskamer.

4 Fixeren

Fixeren is bedoeld om u in uw bewegingen te belemmeren, bijvoorbeeld om te voorkomen dat u zichzelf verwondt.

5 Vocht en/of voeding onder dwang

Dit middel behoort tot de uitzonderingen en wordt pas toegepast als gevaar voor uitdroging of ondervoeding bestaat. Deze middelen en maatregelen kunnen alleen worden toegepast als overbrugging van een tijdelijke noodsituatie en ze mogen nooit langer duren dan zeven dagen achtereens.

De procedure

Bij een (dreigende) noodsituatie mogen middelen en maatregelen direct worden toegepast. Als uw behandelaar van mening is dat behandeling onder dwang noodzakelijk is, zal eventueel een andere psychiater u onderzoeken en een oordeel geven over de noodzaak van dwangbehandeling. Als besloten wordt tot middelen en maatregelen of dwangbehandeling, melden wij dit aan de inspecteur voor de gezondheidszorg. Yulius stelt uw contactpersoon of wettelijke vertegenwoordiger hiervan op de hoogte. De inspecteur controleert of de middelen en maatregelen of de behandeling onder dwang juist worden toegepast.

Registratie van middelen en maatregelen

Wanneer uw arts overgaat tot middelen en maatregelen is hij wettelijk verplicht dit aan te tekenen op speciale formulieren. Deze worden bewaard in een register op het secretariaat van de geneesheer-directeur BOPZ van Yulius.

De volgende personen mogen dit middelen- en maatregelen-register inzien:

- de geneesheer-directeur BOPZ en speciaal daartoe aangewezen medewerkers
- de Commissie Middelen of Maatregelen
- de inspecteur en speciaal daartoe aangewezen ambtenaren van de inspectie.

In de aantekeningen wordt ook opgenomen welke omstandigheden hebben geleid tot het toepassen van middelen en maatregelen. Een kopie van het formulier komt in uw dossier en een kopie gaat naar het secretariaat van de geneesheer-directeur BOPZ. Hij meldt de toepassing van middelen en maatregelen aan de inspecteur voor de gezondheidszorg.

Beëindigen van middelen en maatregelen

Van tevoren kan niet worden afgesproken hoe lang middelen en maatregelen duren. Het is vooraf niet precies bekend wanneer het gevaar geweken is. Yulius laat de toepassing van middelen en maatregelen altijd zo kort mogelijk duren. De Wet BOPZ schrijft voor dat middelen en maatregelen in een noodsituatie niet langer dan zeven achtereenvolgende dagen mogen duren. Als uw arts vindt dat het gevaar voldoende geweken is, heft hij de middelen en maatregelen op. Het kan gebeuren dat u zelf vindt dat uw toestand voldoende is verbeterd, terwijl uw arts het daar niet mee eens is. Indien overleg met de arts geen oplossing biedt, kunt u met hulp van de patiëntenvertrouwenspersoon een klacht indienen bij de klachtencommissie van Yulius.

Uw rechten gedurende een behandeling onder dwang

Wanneer u onvrijwillig behandeld wordt, heeft u altijd het recht om contact op te nemen met:

- de patiëntenvertrouwenspersoon
- uw advocaat
- de Raad van Bestuur van Yulius
- de klachtencommissie
- de inspecteur voor gezondheidszorg
- de officier van justitie en de rechter.

Informatie

Patiënten- vertrouwenspersoon

T 0900 444 8888

Geneesheer-directeur BOPZ / Raad van Bestuur

Postbus 753

3300 AT Dordrecht

T 088 40 50 600

F 078 63 38 799

Klachtencommissie Yulius

Postbus 1204

3330 CE Zwijndrecht

T 06 13 90 51 15

(bereikbaar op maandag
van 8.30 tot 11.30 uur)

Inspectie voor de Gezondheidszorg

Postbus 90700

2509 LS Den Haag

T 070 30 41 500

Officier van justitie

Postbus 50956

3307 BT Rotterdam

T 010 88 88 492

Yulius is 24 uur per dag
bereikbaar op telefoonnummer
088 40 50 600.

www.yulius.nl